

16.68x18.73	1	עמוד 29	הארץ - the marker	20/04/2017	58152911-2
בית איזי שפיר - 82023					

דעות

טכנולוגיה מסייעת יעל אלשטיין

סטארט-אפ ניישן – גם לאנשים עם מוגבלות

השוק, ומכך שהידע הזה אינו מתועל לטובת האוכלוסייה הכללית.

כדי לעודד יזמות וחדשנות בתחום הטכנולוגיה המסייעת, וכדי לקדם שינוי חברתי, נדרש שילוב זרועות של כלל המגזרים.

לממשלה יש את הכוח לספק תמריצים להשקעות חברתיות, והיא אף יכולה להפוך ללקוח על ידי שילוב מוצרים במערכות הציבוריות ובשירותים החברתיים שהיא מספקת. הממשלה יכולה גם ליצור קשרים בין יזמים לבין קהל היעד, ולהרחיב את פעילות המדען הראשי, למשל באמצעות הקמת חממה טכנולוגית או יצירה של מסגרות תמיכה אחרות.

על חברות ההייטק לרתום את העוצמה הכלכלית והטכנולוגית שלהן כדי לעודד חדשנות ויזמות בתחום. ארגוני המגזר השלישי יספקו ליוזי וייעוץ מקצועי, ויסייעו בהחדרת המוצר לשוק.

דוגמה לכך התקיימה לאחרונה בשיתוף פעולה בין חברת גוגל לבית איזי שפירא, שהתקיים במיזם "הכל בראש". המיזם מספק לאנשים עם מוגבלויות מוטוריות חמורות גישה מלאה לסמארטפונים ולטאבלטים, באמצעות שימוש בטכנולוגיה שפיתחה סיסטם אנאייבל (Sesame Enable) הישראלית. מענק מיוחד של גוגל איפשר להפיץ אותה ללא תשלום לכל מי שעשוי להפיק ממנה תועלת. ההפצה שימשה את גוגל להדצת המוצר בגרסת בטא.

תחום הטכנולוגיה המסייעת דורש שיתוף פעולה חוצה מגזרים. על ידי עידוד השקעה בחברות בתחום הטכנולוגיה המסייעת, תוכל הממשלה לפתח את שוק הטכנולוגיה המסייעת ולהפוך את ישראל לסטארט-אפ ניישן גם בתחום זה.

הכותבת היא מנהלת המרכז הטכנולוגי בבית איזי שפירא

המצלמה של אורקם צילום: אמיר כהן/רויטס

עבור אנשים עם מוגבלות, טכנולוגיה מסייעת היא לא רק כלי עזר. היא קריטית לשילובם בחברה ולשיפור איכות חייהם

למרות זאת, השקעה בטכנולוגיה מסייעת משתלמת מבחינה כלכלית. בעולם חיים יותר ממיליארד איש עם מוגבלות. לפי סקר שערך לאחרונה ארגון הבריאות העולמי, בשל הגידול בתוחלת החיים ובמספר הקשישים, מספר זה עתיד להכפיל את עצמו במהלך 30 השנים הבאות ל-2 מיליארד איש, שידרסקו לטכנולוגיות מסייעות. בנוסף, רבים אינם מודעים לכך שטכנולוגיות שכולנו נהנים מהן, כמו רטט במכשיר הטלפון הנייד, הפעלה קולית או השליטה במילימטרים אוטומטית – פותחו במקור לטובת אנשים עם מוגבלויות.

לרוע המזל, רעיונות רבים למתן פתרונות לאנשים עם מוגבלויות תקועים בשלב האבטיפוס ואינם מתפתחים לכדי מוצר בשל לשוק. כולנו מפסידים מהיעדר החזון הזה לגבי צורכי

לאחר השיפת עסקת מובילאיי פורסמה ידיעה קטנה, בוו שמתקשה להתחרות במדינה בירה בשווי עצום של 15 מיליארד דולר, אך גם היא מזמזמת: על בסיס הטכנולוגיה למניעת תאונות דרכים, הקימה מובילאיי את הסטארט-אפ אורקם – חברה שעתידיה לאפשר ללקויי ראייה לקרוא טקסטים, ולסייע בזיהוי פנים באמצעות מצלמה קטנה המורכבת על גבי המשקפיים.

חברת אורקם היא דוגמה לאופן שבו חברות ההייטק יכולות למלא תפקיד מרכזי בקידום טכנולוגיה עבור אנשים עם מוגבלות. לאנשים עם מוגבלות, טכנולוגיה אינה רק כלי עזר, אלא כלי לחיים, והיא קריטית לשילובם בחברה ולשיפור איכות החיים.

טכנולוגיות מתקדמות פותחות עולם חדש של הזדמנויות עבור אנשים עם מוגבלות, באופן שאותו לא היה ניתן אפילו לדמיין לפני 20 שנה: החל מסמארטפונים וטאבלטים מונים גישה ואפליקציות ייעודיות כמו קורא שטרות לעיוורים, עד רובוטיקה, בינה מלאכותית וכתיבת חכמים – כל אלו מאפשרים לאנשים עם מוגבלות השתתפות מרבית בחיי הקהילה.

הבעיה העיקרית שמונעת את המשך הקידום של טכנולוגיות מסייעות היא מימון. בעוד שחברות סטארט-אפ נהנות מאין ספור הזדמנויות השקעה למיזמים העסקיים שלהן, קרנות הון סיכון מסורתיות אינן מעוניינות לממן תחום נישתי כמו הטכנולוגיה המסייעת. מקורות המימון הקיימים מוגבלים אפוא לקרן הייעודית של המדען הראשי (כיום הרשות להחדשנות), להשקעות אימפקט קטנות, לקרנות פילנתרופיות ולמענקים מיוחדים. יתרה מזו, כל תקציב שמתקבל מספיק בדרך כלל רק לפיתוח הראשוני, ולא נותר ממנו די כדי לתמוך בתהליך הדרוש להבאת מוצרים אלו לשוק.